

[Glønborg]

En for stærk og hurtig integration vil bringe hele samarbejdet i vanskeligheder. Nationale og lokale politikere og befolkningerne vil ikke kunne være med. Det skaber frustrationer og negative udviklinger, der kan føre til det værste. Det er vigtigt, at viljen til samarbejde er til stede, og at der arbejdes med processen. Men de europæiske landes og befolkningers historie og demokratiske fornømmelser, deres opfattelse af statsmagtens rolle og den enkeltes ret og pligt er så forskellige, at det skal gå langsomt. Det er derfor vigtigere, at de ledende politikere har de langsigtede mål for øje og arbejder besindigt og roligt frem mod dem, end at de når hurtige resultater.

Jeg bærer derfor gerne min del af ansvaret for, at vi sinker processen lidt ved at stemme nej den 2. juni.

Rosing (S):

Det vil måske undre nogle her i Tinget og måske i den danske befolkning, at jeg tager ordet her i aften under debatten om Danmarks tiltrædelse af traktaten om Den Europæiske Union. Nogle vil måske sige, at her har hr. Hans Pavia Rosing ikke noget at gøre. Hr. Rosing repræsenterer jo Grønland her i Folketinget, og Grønland har som bekendt meldt sig ud af EF, så grønlænderne kan da ikke have nogen interesse i det her eller hvad?

Jeg må indrømme, at den tanke også har strejft mig, hvorvidt og i hvilket omfang jeg skulle blande mig i denne debat. Men den omstændighed, at jeg er dansk statsborger, beskyttet af den danske grundlov og folkevalgt medlem af det danske Folketing, samt den omstændighed, at Grønland er en betragtelig del af det danske rigsfællesskab, gør, at min samvittighed byder mig at komme herop på landets fornemste talerstol og udtrykke nogle tanker om Unionen og Grønland og det dansk-grønlandske rigsfællesskab samt ikke mindst stille et par for mig og Grønland vigtige spørgsmål til den danske regering. Spørgsmål, som jeg ikke har kunnet finde svar på i det virvar af papirer, jeg som medlem af Markedsudvalget har haft gennem mine hænder og set for mine øjne gennem det sidste par år.

De fleste af os herinde husker folkeafstemningen den 2. oktober 1972 om Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber. Vi havde i Grønland en folkeafstemning samtidig

med den danske, men i modsætning til flertallet i Danmark stemte de fleste af os nej til et EF-medlemskab. På grund af den statsretlige stilling, som Grønland på daværende tidspunkt indtog i forhold til Danmark, blev vi mod det grønlandske folks vilje tvunget til at indtræde som medlem af EF. Sagt på en anden måde: tyngdepunktet for de politiske beslutninger, der vedrørte os, blev flyttet fra København til Bruxelles. Mærkværdigt, tænkte vi. Det førte som bekendt til et politisk opgør, en ganske fredelig omvæltning, som gennem en ny folkeafstemning i 1978 med et stort flertal førte til hjemmestyrets indførelse året efter.

Den anden vigtige dato i denne sammenhæng blev den 23. februar 1982, hvor vi afholdt en ny folkeafstemning om vores fortsatte relation til EF, en afstemning, som fik et historisk resultat. For første gang siden EF's oprettelse i 1957 besluttede en del af EF at melde sig ud af Fællesskabet. Og hvorfor? Fordi den væsentligste betingelse for vores økonomiske formåen, fiskeriet, blev politisk styret fra Bruxelles. Og det – midt i en egen udvikling af et lokalt selvstyre – at afgive kompetence til 12 europæiske lande med stort set intet kendskab til Grønland, det var bare for meget. Men vi forblev i rigsfællesskabet med Danmark og har ikke siden på noget tidspunkt sat væsentlige spørgsmålstejn ved vort tilhørsforhold til Danmark.

For at fuldende den historiske gennemgang er det foreløbig endt med, at vi i et meget fint samarbejde med det danske Udenrigsministerium og dermed den danske regering har indgået en fiskeriaftale med EF, en aftale, som vi er helt godt tilfredse med.

Overskriften for dette indlæg kunne passende være et af de mange gode grønlandske ord-sprog, som på forbavsende måde også uddrager essensen af emnet for denne dags debat:

»Aliortukkat oqaatiginngisat alliartuinnartarput« eller på dansk: »Fortier man et spøgelse, vokser det sig stadig større«.

Da vi for en halv snes år siden førte vores kampagne for at få Grønland ud af EF, sagde vi gang på gang, at en af grundene var, at det for Grønland ville være fuldstændig uacceptabelt at skulle indrulleres i en europæisk union. Vi fik da hver gang at vide fra vore politiske modspillere i Grønland, fra hele det danske embedsværk, fra regeringen Jørgensen og fra